

U S T A W A

z dnia 21 stycznia 1958 r.

o wzmoczeniu ochrony mienia społecznego przed szkodami wynikającymi z przestępstwa.

Art. 1. § 1. Kto dopuszcza się z chęci zysku przestępstwa przewidzianego przepisami kodeksu karnego lub innych ustaw, wyrządzając z winy swej szkodę w mieniu społecznym, podlega następującej karze zasadniczej:

- a) jeżeli szkoda wynosi ponad 50.000 do 100.000 złotych — karze więzienia na czas nie krótszy od lat 5,
- b) jeżeli szkoda wynosi ponad 100.000 złotych — karze więzienia na czas nie krótszy od lat 8 lub więzienia dożywotniego.

§ 2. W razie wyrządzenia szkody przez dwie lub więcej osób, działających w zimowie, sąd przy wymiarze kary poszczególnym sprawcom stosuje przepis § 1 przyjmując za podstawę ogólną wysokość szkody.

§ 3. Kary przewidziane w § 1 wymierza się bez względu na to, jaka kara jest przewidziana w ustawie za dane przestępstwo, chyba że ustawa przewiduje karę surowszą.

Art. 2. § 1. W razie skazania za przestępstwo, o jakim mowa w art. 1 § 1, gdy szkoda w mieniu społecznym wynosi ponad 50.000 złotych, sąd orzeka jako karę dodatkową przepadek majątku w całości lub w części.

§ 2. Sąd może orzec jako karę dodatkową przepadek majątku w całości lub w części, jeżeli szkoda w mieniu społecznym nie przewyższa 50.000 złotych.

Art. 3. § 1. W każdym wypadku wyrządzenia czynem przestępnym szkody w mieniu społecznym prokurator może w toku śledztwa lub dochodzenia wydać postanowienie o zabezpieczeniu roszczeń o naprawienie szkody, jak również o zabezpieczeniu grożącego podejrzanemu wypadku majątku lub kary grzywny.

§ 2. W postanowieniu prokurator określa zakres i sposób zabezpieczenia, po czym kieruje jego wykonanie na drogę egzekucji sądowej lub administracyjnej.

§ 3. Postanowienie prokuratora opatrzone wzmianką o jego wykonalności stanowi tytuł wykonawczy na zabezpieczenie roszczeń i kar określonych w § 1.

§ 4. Na postanowienie prokuratora służy zażalenie.

Art. 4. § 1. W przypadku określonym w art. 3 § 1 po wniesieniu aktu oskarżenia sąd, niezależnie od zabezpieczenia, powództwa cywilnego, może zabezpieczyć również grożący oskarżonemu przepadek mienia lub kary grzywny.

§ 2. Na postanowienie sądu służy zażalenie.

Art. 5. Zabezpieczenie upada, jeżeli nie będzie prawomocnie orzeczony przepadek majątku skazanego lub kara grzywny albo jeżeli nie będzie wyrokiem o naprawienie szkody wyrażonej w mieniu społecznym nie będzie wytoczone przed upływem 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku skazującego.

Art. 6. § 1. Przy wykonaniu postanowień o zabezpieczeniu wydanych na podstawie art. 3 § 1 i art. 4 § 1 oraz postanowień sądu o zabezpieczeniu powództwa cywilnego, jak również przy egzekucji zasądzonych roszczeń i orzeczonych kar istnieje domniemanie, iż rzeczy i prawa majątkowe, które znajdują się we władaniu osoby będącej w bliskim stosunku (art. 288 § 3 kodeksu zobowiązań) z podejrzanym o popełnienie przestępstwa lub z oskarżonym, należą do niego.

§ 2. Przy egzekucji orzeczonego przez sąd wypadku mienia istnieje nadto domniemanie, że rzeczy i prawa majątkowe, które należą do skazanego po odbyciu przez niego kary lub po jej darowaniu, należały do niego już w czasie popełnienia przestępstwa.

§ 3. Domniemania powyższe mogą być obalone drogą powództwa przeciwko Skarbowi Państwa albo przeciwko państwowej lub społecznej osobie prawnej, na rzecz której na-

nąpiło zabezpieczenie lub na rzecz której jest prowadzona egzekucja.

§ 4. Jeżeli w celu obalenia domniemania powód powołuje się na nabycie odpłatne, powinien wskazać źródło nabycia i udowodnić pochodzenie potrzebnych do nabycia środków.

§ 5. Pozew jest tymczasowo wolny od opłat sądowych; w razie oddalenia powództwa powód jest obowiązany do uiszczenia opłat na zasadach ogólnych.

§ 6. Sprzedaż ruchomości lub nieruchomości wstrzymuje się z urzędu do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 7. § 1. Domniemanie ustanowione w art. 6 § 1 nie dotyczy rzeczy i praw majątkowych, które znajdowały się co najmniej od roku przed popełnieniem przestępstwa we władaniu osoby będącej w bliskim stosunku z podejrzanym lub oskarżonym.

§ 2. Osoba, w stosunku do której działają domniemania ustanowione w art. 6, może w każdym wypadku wyłączyć z ich zakresu przedmioty majątkowe, których łączna wartość według oszacowania organu wykonywającego zabezpieczenie lub prowadzącego egzekucję nie przekracza przeciętnego sześciomiesięcznego dochodu tej osoby. Wniosek o wyłączenie zgłasza się do organu wykonywającego zabezpieczenie lub prowadzącego egzekucję.

Art. 8. Domniemania ustanowionych w art. 6 nie stosuje się po upływie 5 lat od odbycia przez skazanego kary lub jej darowania. W każdym razie nie stosuje się ich po upływie 10 lat od daty popełnienia przestępstwa.

Art. 9. Jeżeli podejrzanym lub oskarżonym o popełnienie z chęci zysku przestępstwa, którym wyrządzona została szkoda w mieniu społecznym, dokonał czynności prawnej, wskutek której jego majątek nie wystarcza na zupełne zabezpieczenie lub pokrycie roszczeń i kar określonych w art. 3, stosuje się przepisy o zaskarżaniu czynności dłużnika działających ze szkodą wierzycieli (art. 298—293 kodeksu zobowiązań) ze zmianami wynikającymi z artykułów poniższych.

Art. 10. Jeżeli wskutek czynności prawnej zdziałanej przez podejrzanego lub oskarżonego osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, Skarb Państwa albo zainteresowana państwowa lub społeczna osoba prawna może czynność zaskarżyć, chociażby osoba trzecia nie mogła wiedzieć, że podejrzanym lub oskarżonym miał świadomość, iż jego pozostały majątek nie wystarcza na zupełne zabezpieczenie lub pokrycie roszczeń i kar określonych w art. 3.

Art. 11. Jeżeli z czynności prawnej podejrzanego lub skazanego zdziałanej w czasie popełnienia przestępstwa lub po jego popełnieniu uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim stosunku z podejrzanym lub oskarżonym,

czynność jest względem Skarbu Państwa albo zainteresowanej państwowej lub społecznej osoby prawnej z mocy prawa bezskuteczna w takim zakresie, w jakim to jest potrzebne do zupełnego zabezpieczenia lub pokrycia roszczeń i kar grzywny określonych w art. 3.

Art. 12. Przepisów art. 10 i 11 niniejszej ustawy nie stosuje się do czynności prawnych zdziałanych w wykonaniu obowiązku ustawowego lub moralnego.

Art. 13. Jeżeli osoba trzecia zaprzecza istnieniu bliskiego stosunku między nią a oskarżonym, o charakterze stosunku rozstrzyga sąd. Przepisy art. 6 §§ 3, 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 14. Zaskarżenie czynności prawnych podejrzanego lub oskarżonego nie może nastąpić po upływie terminów określonych w art. 8.

Art. 15. Zabezpieczenie roszczeń odszkodowawczych, przypadku majątku lub kary grzywny oraz ich egzekucja mogą być skierowane również do rzeczy podejrzanego lub oskarżonego, chociażby znajdowały się we władaniu osób trzecich.

Art. 16. Organ dokonujący zabezpieczenia lub prowadzący egzekucję jest obowiązany z urzędu przeprowadzić stosowne dochodzenie w celu ustalenia dochodów i stanu majątkowego oskarżonego; w tym celu może żądać informacji od wszelkich osób, instytucji i organów. Dochodzenia takie powinny być przeprowadzane okresowo w odstępach nie dłuższych niż 1 rok.

Art. 17. Kto mimo wezwania właściwego organu odmawia udzielenia lub uchyla się od udzielenia informacji określonych w art. 16 albo udziela informacji takiej świadomie fałszywie, podlega karze aresztu do 6 miesięcy lub karze grzywny do 10.000 złotych.

Art. 18. W przedmiotach nie objętych przepisami niniejszej ustawy stosuje się przy zabezpieczeniu i egzekucji roszczeń i kar przepisy o sądowym postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym (część druga kodeksu postępowania cywilnego), przepisy dekretu z dnia 28 stycznia 1947 r. o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych (Dz. U. Nr 21, poz. 84 z późniejszymi zmianami) oraz przepisy dekretu z dnia 22 października 1947 r. o przypadku majątku (Dz. U. Nr 65, poz. 390 z późniejszymi zmianami).

Art. 19. Przepisów niniejszej ustawy nie stosuje się do przestępstw określonych w dekrecie z dnia 11 kwietnia 1947 r. — Prawo karne skarbowe (Dz. U. Nr 32, poz. 140 z późniejszymi zmianami).

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Hórdecki